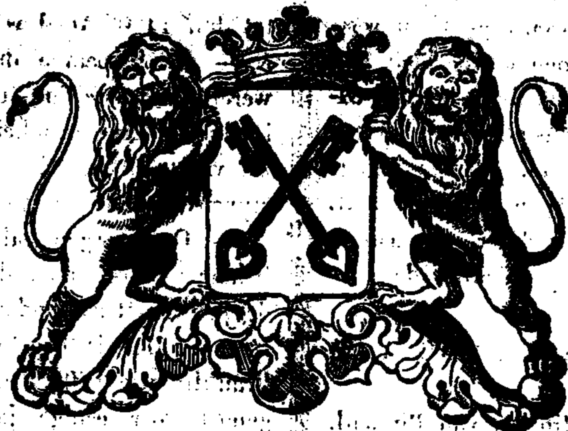
1853. N°. 35.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG, 23 MAART.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 22 Maart.

Z. M. heeft dezer dagen zijne bewilliging verleend in de oprigting, door de Heeren Planjer c. s., van eene naamlooze vennootschap, die zich ten doel stelt de vestiging eener Stoombooten-dienst tusschen Amsterdam en deze stad.

— Door het breken van een as aan de locomotief nabij Voorschoten, heeft de trein uit Rotterdam van 11 ure 45 minuten een oponthoud van 1½ uur gehad, waardoor ook vertraging in de aankomst der overige treinen is ontstaan.

— De Commissie over de droogmaking van het Haarlemmer-meer zal den 12den, 19den, 26sten April, den 3den en 10den Mei verpachten: Het gras en ander gewas, staande op den ringdijk en van de binnen de bedijking gelegen landen, alsmede op de polderkade, langs het buitenboord der ringvaart en verder tot beteling van de daartoe geschikte gronden tusschen den tee des dijks en de binnenbermsloten, benevens op en langs de jaagwegen bij het Noorder- en Zuider-Spaarne, in 46 perceelen, en het bevisschen der ringvaart langs de geheele omringing van gezegde droogmaking, in 20 perceelen. Nadere inlichtingen zijn onder anderen te bekomen bij den Ingenieur J. A. Beijerinck, alhier.

— De Secretaris der Tentoonstelling van voorwerpen van kunst en nijverheid, welke in dit voorjaar te Dublin zal worden gehouden, benevens den Voorzitter van het comité voor de Oostersche voortbrengselen, daar te plaatsen, hebben zich, ondersteund door aanbeveling van het Britsch gouvernement, tot den Heer Minister van Binnenlandsche Zaken gewend, met verzoek, ter opluistering dier Tentoonstelling, er eenige, daartoe door hen aangewezene voorwerpen, uit onze Oostersche verzamelingen te 's Gravenhage en alhier, te mogen plaatsen. Op dit verzoek is door den Heer Minister eene gunstige beschikking genomen. Naar wij vernemen, is de Heer Directeur van het Koninklijk kabinet van zeldzaamheden, te 's Gravenhage, door de Commissie voor de Tentoonstelling uitgenoodigd, en door den Minister gemagtigd, die voorwerpen naar Dublin te vergezellen, aldaar voor hunne behoorlijke plaatsing te zorgen, en ze, na afloop der Tentoonstelling, onder zijn opzigt, wederherwaarts te doen terugkeeren. De kosten komen voor rekening der Commissie.

De Heeren Preston en C°., te Rotterdam, als agenten der genoemde Tentoonstelling, welke den 5den Mei zal worden geopend, hebben aangekondigd, dat de daarvoor bestemde voorwerpen tot den laatsten dezer maand, uiterlijk, door hen in ontvangst kunnen worden genomen, en dat de hoofdbepalingen zijn: dat de verzending kosteloos van Rotterdam geschiedt, en dat de onverkochte goederen insgelijks vrachtvrij tot die stad teruggezonden worden; dat de voorwerpen bestaan kunnen uit grondstoffen, werktuigen, manufacturen, schilderijen en teekeningen (uitgezonderd portretten) en alle andere kunstwerken; dat de prijzen der voorwerpen ten verkoop kunnen worden gegeven. De Commissarissen zullen in ieder opzigt de meest mogelijke zorg dragen voor de goederen en belangen der inzenders. Deze zijn uitgenoodigd, hunne bijdragen nog tot den 31sten dezer franco en regtstreeks aan gemelde Heeren te doen geworden, met opgaaf der netto prijzen en alle bijzonderheden, alsmede vermelding op het adres: »Aan het kantoor kennis te geven alsvorens te bestellen." Ofschoon bewijzen van oorsprong, volgens de wet, kosteloos zouden moeten worden afgegeven, worden zij echter hier niet vereischt.

— De Minister van Oorlog heeft de bepaling ingetrokken, waarbij plaatsvervangers, bij de Nat. Militie slechts op één tijdstip in het jaar bij het staande leger dienst konden nemen.

— Burgemeester en Wethouders van 's Gravenhage zullen den 4den April aanbesteden: het leveren van IJssel- en Rijnsteen voor de onderhoudswerken dier gemeente.

— De Heer P. J. v. der Burgh te 's Gravenhage heeft zijn ontslag genomen als lid der Prov. Staten van Zuidholland.

— Door de Diakenen der Nederd. Herv. gemeente te Amsterdam, is de goede ontvangst berigt van een bankbiljet, groot *f* 1000, ten behoeve hunner armen gecollecteerd.

— Heden morgen ten half tien brak er brand uit, in het Leesmuseum op het Rokin te Amsterdam. Tegen 12 ure was men den brand meester. Het gebouw heeft uiterlijk niet geleden; inwendig kan de schade aanmerkelijk zijn. Bijzonderheden waren er nog niet van bekend.

— De Handelmaatschappij heeft 12 schepen bevracht voor Amsterdam, 9 voor Rotterdam, voor Schiedam en Middelburg elk een.

— Te Utrecht is voor de Evangelische Gymnasiën in Hongarije reeds bij de *f* 2,000 bijgedragen.

— Den 18den zijn ruim 200 landverhuizers uit Noordbrabant naar Rotterdam vertrokken, om vandaar naar de Vereenigde Staten te worden overgebragt.

— Te Deventer was den 19den en 20sten een prachtig bewerkt Smyrnasch tapijt ter bezigtiging gesteld, groot bijna 10 bij 6 Ned. ellen, op de tapijtfabriek aldaar vervaardigd en bestemd voor Prins Hendrik.

— Het berigt door een der dagbladen medegedeeld, dat de drie scheepstimmerwerven te Maassluis door het Rijk zouden aangekocht zijn, wordt door de *N. Rott. Cour.* voor onwaar verklaard.

— De *Utrechtsche Courant* bevat het volgende omtrent den Baron van Zuylen van Nyevelt, wiens overlijden wij in onze vorige reeds mededeelden: Den 18den overleed te 's Gravenhage Hugo, Baron van Zuylen van Nyevelt, Minister van Staat, Oud-Ambassadeur bij de Ottomannische Porte, Grootkruis der Orden van den Nederl. Leeuw, van het Legioen van Eer, van Karel III, van de Poolster, enz. enz., gedenkteekenen van de hoogachting en onderscheiding, welke de Nestor der Nederlandsche Diplomatie gedurende eene bedrijvige loopbaan, die van het Bewind van den Raadpensionaris Schimmelpenninck dagteekende, in de wakkere en waardige vertegenwoordiging van 's lands regten en belangen had verworven. Na tot den gewigtigen werkkring, dien de afstammeling van moederszijde van den onsterfelijken Hugo de Groot eerlang zoude intreden, blijkens het, vóór eene halve eeuw alhier verdedigd Academisch proefschrift van Volkenregt, in voortreffelijke studiën den grond gelegd te hebben, steeg de Heer van Zuylen, aanvankelijk bij het Gezantschap der Bataafsche Republiek te Parijs in ondergeschikte betrekking geplaatst, achtervolgens in rang aan de Hoven van Spanje en Zweden, tot dat hij, na de uitbarsting van den opstand der Grieken, met het luisterrijk karakter van Ambassadeur te Konstantinopel bekleed en te midden van netelige omstandigheden, met de gelijktijdige behartiging der diplomatische aangelegenheden van Frankrijk, Groot-Brittannië en Rusland belast, den blik van gansch Europa op zijne rustelooze en met gelukkigen uitslag bekroonde bemoeijingen vestigde.

Op meer dan zeventigjarigen leeftijd vlugger en werkzamer dan duizende jongeren, heeft de eerbiedwaardige Grijsaard, naijverig op eene reine en onbevlekte nagedachtenis, naauwelijks drie weken geleden, een beknopt *Memorandum betrekkelijk zijne diplomatische verrigtingen in Junij, Julij en Augustus 1831, als Mede-Plenipotentiaris ter Londensche Conferentie* (Februarij 1853) opgesteld ter logenstraffing van zekere roekelooze aantijging, in het veel besproken werk van den Graaf van der Duyn en van den Heer van Grovestins voorkomende. In dat *Memorandum* heeft de ontslapen Staatsman het uitzigt geopend op de omzigtige publiekmaking van den rijken voorraad van staatspapieren, sedert den jare 1805 door hem verzameld, eene kostbare nalatenschap, uit wier aanvaarding spoedig aan de Natie zal kunnen blijken, hoe groot het gemis moet worden genoemd, dat zij in den eenvaren, schranderen en regtschapen Minister heeft geleden. Wij zwijgen van den ootmoedigen, ongeveinsden, verdraagzamen en weldadigen Christen, aan deskundigen de taak overlatende te schetsen, welke de verdiensten van den Heer van Zuylen waren als Hoofd van het Departement voor de zaken der Hervormde Eeredienst, enz.

— Men verneemt thans dat de door den Paus te benoemen Aartsbisschop te Utrecht en de 4 Bisschoppen zich te Haarlem, 's Hertogenbosch, Breda en Roermond zullen vestigen.

— Men schrijft uit het Luxemburgsche, dat de wolven er nog al verwoestingen aanrigten. In de gehuchten, tot de gemeente Campagne behoorende, zijn zij in schaapskooijen gedrongen en hebben een aantal schapen verslonden. Zelfs zijn in den laten avond vrouwen en jonge lieden door deze roofdieren bedreigd, doch tijdig beschermd. Eene vrouw, die bezig was met linnen te wasschen en een vierjarig kind bij zich had, is op het punt geweest, om dit door een wolf te zien overvallen en heeft het dier alleen door haar geschreeuw verjaagd.

In het noorden van Zweden betoonen de beeren, en inzonderheid de wolven, door den honger gedreven, eene meer dan gewone stoutmoedigheid, en

wagen zij zich bij troepen in de dorpen. Nadat gedurende de laatste helft van Januarij in Lapland eene buitengewone menigte sneeuw gevallen was, drongen 10 wolven bij een veehouder te Gillivara binnen en doodden 100 rendieren. Den 18^{den} Februarij bezocht een groote troep wolven het Zweedsche stadje Oestersund, waar, midden in de straten, tusschen hen en een aantal groote honden een verschrikkelijk gevecht ontstond. Buiten eenige Noorweegsche steden heeft men met zwijnen jagt op de wolven gemaakt. Ook uit Polen wordt geklaagd over de verwoestingen door de wolven aangerigt, terwijl de menigte gevallen sneeuw alle gemeenschap belemmerde.

'S GRAVENHAGE, 22 Maart.

Z. M. heeft op verzoek eervol ontslag gegeven aan Jhr. Mr. C. A. T. Gevers als Burgemeester van Oegstgeest en Poelgeest.

— Z. M. de Koning heeft op het verslag van den Minister van Binnenl. Zaken heeft bepaald, dat, bij aanvulling van het voorloopig reglement voor de binnenlandsche dienst van den Rijkstelegraaf, onder de middelen ter verdere bezorging van berigten buiten de lijn van den Rijkstelegraaf, ook de verzending behoort met bijzondere telegraafondernemingen. Zoo de afzender van dit middel wil gebruik maken, drukt hij dit op het af te geven berigt uit. De kosten daarvoor worden naar de tarieven der bijzondere ondernemingen berekend, en gelijktijdig met de overige kosten van het berigt voldaan. Voor een berigt, aan meer dan één persoon op dezelfde plaats geadresseerd, worden al de adressen in de berekening der woorden opgenomen. Voor elk afschrift van het berigt boven het eerste, wordt 50 cents gevorderd. Een berigt, gelijktijdig aan verschillende kantoren geadresseerd, wordt als zoo veel afzonderlijke berigten berekend. De vooruitbetaalde kosten voor een antwoord, worden op aanvrage van den belanghebbende teruggegeven, zoo het antwoord niet binnen 5 dagen is aangekomen. Na afloop van den 8sten dag is het deswege betaalde aan het Rijk vervallen. Deze bepalingen komen in werking den 1sten April aanstaande.

— Bij Koninkl. besl. van 26 Februarij jl., zijn eenige regelen vastgesteld, welke tot leiddraad zullen verstrekken voor de beoordeeling der aanspraken van ambtenaren bij de administratie der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen, op bevordering en tevens voor nieuwe benoemingen bij voorschreven administratie.

— Den 25sten Februarij heeft de uitwisseling plaats gehad der additionele overeenkomst van handel en scheepvaart tusschen Nederland en de Ver. Staten.

— De Minister van Koloniën zal morgen geen gehoor verleenen.

— In de zitting van den Hoogen Raad van gisteren is door den Adv.-Generaal Deketh, conclusie genomen in de bekende zaak van C. Kemme en P. van Mingelen, bij arrest van het Prov. Geregtshof in Zuidholland ter zake van laster, tot gevangenisstraf en geldboete veroordeeld. Z. E. H. A. concludeerde tot verwerping van alle voorgedragene middelen. Uitspraak 12 April.

— Bij de commissie van het fonds tot ondersteuning van oude visschers te Scheveningen, is ontvangen van den Schout-bij-Nacht V. K. ƒ100, en in een brief, met het postmerk Bruxelles 4 coupons W. S. 3 pCt., ieder ad ƒ14.50, te zamen ƒ59.40. De commissie is thans in staat gesteld om aan 25 oude visschers boven de 65 jaren, wekelijks ƒ1 uit te reiken, uit het provenu van het fonds.

HELLEVOETSLUIS, 19 Maart.

Eergisteren arriveerde alhier ter reede het Nederl. barkschip Bosporus, van Rio Janeiro. Weinig tijds na het vertrek waren de Bevelhebber en naderhand nog twee manschappen aan de gele koorts bezweken. Door het plaatsen van een wacht aan het havenhoofd, zijn maatregelen genomen, dat niemand der bemanning zich van boord kan begeven, en zal alzoo, ter voorkoming van besmetting, de gemeenschap met den wal 21 dagen geheel afgesneden blijven.

MIDDELHARNIS, 18 Maart.

Heden nacht had alhier eene stoute inbraak plaats bij den Rijks-Ontvanger. Drie mannen, waaronder een die tot de Rotterdamsche policie behoorende, wel mede deed, maar met het doel, om de beide anderen in handen der justitie te leveren, braken het venster en raam open, traden in het kantoor en beproefden eene geldkist open te breken. Hun schandelijk voornemen was alzoo bij de policie te Rotterdam bekend, en deze had twee agenten herwaarts gezonden, om aan het gemeentebestuur hiervan kennis te geven en onze agenten de behulpzame hand te bieden. Deze gewapende magt viel, met den zoon des Ontvangers vereenigd, op de beide booswichten aan, die van geladene pistolen, messen en dolken voorzien waren, terwijl de policie den derde voorbedachtelijk liet ontvlugten. De tegenstand was zeer sterk, doch eindelijk werden de dieven overmand, en onder den toren van Sommelsdijk in verzekerde bewaring gebragt, vanwaar zij den volgenden dag met eene schuit naar Brielle zijn getransporteerd. De een zou een kroeghouder van Rotterdam, en de andere een voormalige inwoner dezer gemeente zijn.

(*N. Rott. Cour.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 20 Maart.

Terstond na de Paaschvacantie zal de Regering in het Lagerhuis een voorstel doen tot verbetering der volksopvoeding.

— In de *Morning-Post* leest men het volgende: Op verzoek van den Groot-Vezier heeft onze Zaakgelastigde te Constantinopel naar Malta aan den Admiraal Dundas depêches gezonden, houdende uitnoodiging om met het onder zijn bevel staande eskader zonder tijdverlies uit te loopen en in den Archipel voor anker te komen.

— De derde lezing van de wet op de bevoegd verklaring der Israëliten is tot den 11^{den} April verschoven.

— De beroemde diamant Koh-I-Noor, die reeds een der sieraden van de wereldtentoonstelling uitmaakte en sedert door verslijping nog aanmerkelijk in luister en schoonheid van vorm gewonnen heeft. is nu op nieuw gezet en zal voortaan het schoonste juweel der Koningskroon van Engeland zijn. Aan slijpen en zetten is meer dan 2000 £ te koste gelegd.

— Overmorgen zal het stoomschip *Isabel*, dat verleden jaar eene zeer belangrijke reis naar de Noordpool-zee gedaan heeft, op nieuw een togt naar de Behring-straat ondernemen, ten einde de schepen van sir J. Franklin optesporen. Het is daartoe andermaal uitgerust op kosten der echtgenoote van Franklin wie 1500 £ uit van-Diemens-land zijn toegezonden (waar haar echtgenoot voor eenige jaren Gouverneur was), ten einde haar te gemoet te komen in de kosten van die uitrustingen. Bovendien heeft zij daartoe van enkele vrienden en ook van wege de admiraliteit eenige weinige bijdragen bekomen.

— In eene steenkolenmijn nabij Newport heeft ll. Zaturdag eene gas-ontploffing plaats gehad, waardoor 7 personen het leven hebben verloren en 13 meer of min gevaarlijk zijn gekwetst.

— Daar in de wateren der Canarische eilanden de stokvisch in groote hoeveelheid aanwezig is, zal de handel daarin welligt eene groote verandering ondergaan. Een zekere Heer Vargas, Koninkl. Commissaris dier eilanden, heeft zijne aandacht daarop gevestigd en verscheiden vaartuigen tot deze vangst uitgerust, die allen met rijke ladingen in de haven van Santa Cruz de Tenerifa zijn teruggekeerd. De visschen doen in goede hoedanigheid niet onder voor die, welke bij Newfoundland worden gevangen, en worden zelfs gezegd nog smakelijker te zijn. Thans doet de Heer Vargas schuren bouwen voor het droogen van den visch, en hoopt Spanje van toereikenden voorraad te zullen kunnen voorzien. Gelijk men weet, worden in dat land aanzienlijke hoeveelheden van die visch-soort verbruikt.

— Naar de Kaapkolonie was een Koninklijk besluit gezonden tot invoering der nieuwe Staatsregeling; de grenzen echter der Kolonie waren nog niet bij besluit bepaald.

— Berigten van de Kaap de Goede Hoop van den 4^{den} Februarij melden, dat niettegenstaande nieuwe strooptogten van Kaffers, de oorlog tegen hen door het Britsche bewind als geëindigd beschouwd werd, daar door den Gouverneur maatregelen genomen werden om tot eene formele herstelling des vredes te geraken alsmede om in den oorlog geleden verliezen te vergoeden en daarin bewezen diensten te beloonen. De duur gekochte overwinning op de Basuto's was niet vruchteloos geweest, daar Mosheh, het hoofd van dien volksstam, de hem door den Gouverneur der kolonie opgelegde vredes-voorwaarden nakwam door strenge bestraffing zijner onderdanen, die voortgingen de kudden te plunderen der landbouwers van Nederlandsche afkomst in het gebied der Oranje-rivier.

Naar aanleiding van deze tijdingen van de Kaap zegt de *Times*: de Kaffers zijn niet meer te vreezen, dan wanneer zij zoogenaamd in onderwerping komen. Een einde aan den strijd is kwalijk te voorzien; en toch sleept hij jaarlijks vele dapperen en een millioen weg, zonder dat men met der daad een duim breed wint. Men telt reeds eene magt van 7 à 8000 man geregelde troepen aan de Kaap, doch de Kaffers hebben in den strijd zelven zich meer met de Europesche krijgskunst gemeenzaam gemaakt, vele overloopers hebben den oorlog geleerd en zijn van vuurwapenen en buskruid goed voorzien.

— De laatste berigten van Laboan luiden gunstig nopens den gezondheidstoestand der Kolonie en de ontginning van steenkolen. Ook uit Malakka verneemt men meer en meer van goud-ontdekkingen.

BELGIE.

BRUSSEL, 21 Maart.

De Kamer van Volksvertegenwoordigers heeft het ontwerp van wet aangenomen, bevattende vergunning tot het aanleggen van een' spoorweg in Kempenland, van Lier over Herenthals naar Turnhout; aan de onderneming wordt van staatswege een opbrengst van 4 pCt. gewaarborgd.

— Te Duinkerken in Fransch Vlaanderen is een genootschap opgerigt tot beoefening van de Vlaamsche taal.

FRANKRIJK.

PARIJS, 21 Maart.

Bij het Wetgevend Ligchaam is de begrooting voor 1854 ingediend, van welke het 8ste en 9de artikel aan de vergadering door den Voorzitter werd voorgelezen. Het 8ste artikel begroot de staatsinkomsten op 1520,639,572 fr., namelijk 468,043,233 fr. voor inkomsten die slechts ordeshalve uitgetrokken worden, 1024,858,537 fr. voor wezentlijke inkomsten van gewonen aard en 27,737,802 fr. voor wezentlijke inkomsten van buitengewonen aard, makende te zamen een bedrag van 1052,596,339 aan wezentlijke inkomsten. Artikel 9 raamt de staatsuitgaven op 1519,250,942 fr., waaronder 468,043,233 fr. voor alleen ordeshalve vermelde uitgaven, terwijl onder de wezentlijke uitgaven voor buitengewone werken 89,560,000 fr. is uitgetrokken. Dit levert alzoo een geraamd overschot op van 1,388,630 fr.; wanneer men de gewone uitgaven met de gewone inkomsten vergelijkt, klimt het batig slot tot een meer beduidend bedrag, te weten 45,644,161 fr. Zoodat dan het financieel evenwigt in de parlementaire staatshuishouding zou verkregen zijn.

— Den 15^{den} Februarij is het handelsverdrag met Toscane afgekondigd. Dit is het eerste hetwelk de Keizer, krachtens de hem door de gewijzigde staatsregeling opgedragen magt, zelf, zonder raadpleging van het Wetgevend Ligchaam gesloten heeft.

— De Regering heeft aan het te Toulon liggende eskader van de Middellandsche Zee, ten gevolge der uit Constantinopel ontvangen gewigtige berigten, welke eene verwikkeling der Levantsche quaestie doen vreezen, het bevel gezonden om zich onverwijld naar de Dardanellen te begeven. Volgens geruchten, welke gisteren in omloop waren, zou Rusland van de Porte eene wijziging eischen in het bekende tractaat van Adrianopel, van 14 September 1829.

Het *Journal des Débats* geeft het volgende op betreffende de eischen van Rusland aan de Porte: Rusland belast zich bij uitsluiting met de bescherming van alle Turksche onderdanen die de Grieksche godsdienst belijden; de Sultan zal voortaan noch de benoeming noch de investituur van den Griekschen Patriarch hebben, en eindelijk de Heilige Plaatsen blijven voortaan alleen in het bezit der Grieken. — Prins Mentzikoff zou, alvorens Sebastopol verlaten te hebben, als Minister van Marine, eene vloot van 27 oorlogschepen hebben in oogenschouw genomen, bemand met 30,000 koppen en gereed om uit te loopen.

— Thans wordt als stellig berigt, dat de Paus hierheen zal komen om den Keizer te kroonen.

— De Aartsbisschop van Avignon heeft een scherpen brief tegen dien van Parijs in *l'Univers* doen plaatsen. — De Bisschop van Orleans heeft aan de geestelijken onder zijn bevel verboden voortaan mededeelingen te doen aan het alhier uitkomend dagblad *la Presse religieuse*.

— Prins Karel Bonaparte, een der eerste zoölogisten van Europa, heeft zijn prachtig en kostbaar Kabinet van Natuurlijke historie aan de stad Ajaccio afgestaan, met vrijlating aan het Museum van Natuurlijke historie alhier, de 100 exemplaren te kiezen, die aan dit Museum ontbreken.

— De Capucynen, die hier nog slechts een voorloopig verblijf hadden, hebben zich thans voor goed op den boulevard Montparnasse gevestigd, waar eene kapel voor hunne dienst in gereedheid is gebragt.

— De kastanjeboom van de Tuilleriën, bekend als de boom van 20 Maart, heeft dit jaar slechts 5 dagen vroeger dan gewoonlijk bladen gekregen.

— De Bey van Tunis zal in April door een onzer oorlogschepen worden afgehaald en ons land bezoeken.

— Een bedroevend voorval heeft nabij Ray-sur-Saône plaats gehad, daar de pont ter overvaart plotseling gezonken is, waarschijnlijk door het overgroot aantal personen, dat zich daarin bevond, en hetwelk zich naar de kermis te Vellexon wilde begeven. Dit aantal bedroeg omtrent 80, waarvan velen, in weerwil aller aangewende pogingen, den dood gevonden hebben. Men heeft reeds 16 lijken in de eerste oogenblikken uit het water gehaald.

— De onderhandelingen omtrent een' spoorweg tusschen Madrid en Lissabon zijn zoo goed als afgebroken.

— In het midden van April zal er een groote krijgstogt tegen de Kabylen worden ondernomen.

SPANJE.

MADRID, 15 Maart.

De Minister van Financiën heeft met het huis Baring Brothers te Londen eene leening van 500 milliöen realen gesloten. Deze som is bestemd voor de terugbetaling der vlottende schuld, welke door eene perpetuele zou vervangen worden. De voorwaarden der leening zijn gunstig voor Spanje, dat tot nu toe nimmer geld kon bekomen dan tegen een rente van 10, 12 en zelfs 15 pCt. 's jaars, en de nieuwe gesloten is tegen 7 pCt. De overeenkomst zal eerlang aan de goedkeuring der Cortes worden aangeboden.

ITALIE.

ROME, 14 Maart.

Het Collegie van Kardinalen dat, zoozals is gemeld, thans voltallig is, bestaat uit 70 leden. De oudste, Kardinaal Oppizoni, telt 88 jaren en bekleedt reeds 50 jaren deze waardigheid; de jongste is de Kardinaal d'Andrea, 41 jaren oud. Zes Kardinalen zijn boven de 80, 30 boven de 70 jaren oud; 19 zijn van 60 tot 70, 24 van 50 tot 60 en 3 van 40 tot 50 jaren oud. De meeste zijn Italianen, slechts 16 vreemdelingen; daarvan zijn 6 Franschen (waarbij nog 2 komen, die van Corsica geboortig zijn), 3 Oostenrijkers (waarbij nog komen 4 Kardinalen, die in de Oostenrijksche staten in Italie te huis behooren), 2 Spanjaarden, 2 Portugezen, 1 Belg, 1 Engelschman (Wiseman) en 1 Pruis (Aartsbisschop van Keulen); 27 Kardinalen, alle Italianen, wonen te Rome.

PRUISSEN.

BERLIJN, 20 Maart.

Een groot aantal leden der Tweede Kamer heeft het voorstel ingediend, dat de Kamer besluiten zal: 1°. De Regering uit te noodigen zoo spoedig mogelijk maatregelen te beramen en aan de Kamer de noodige voordragten te doen, opdat eindelijk mogen worden vervuld de, overeenkomstig de Pauselijke bulle van 16 Julij en de Koninklijke Kabinetsorde van 23 Augustus 1821, overgenomen verpligtingen van den Staat tot het begiftigen van bisdommen, domkapittels en bisschoppelijke instellingen. 2°. De Regering uit te noodigen tot het beramen der noodige middelen en aan de Kamer mededeeling te doen, welke goederen, behoorende en bestemd tot kerkelijke inrigtingen of tot instellingen van onderwijs en weldadigheid van de Roomsch-Katholijke en van de Evangelische kerk, aan de Staatskas zijn getrokken; welke verpligtingen op die goederen rusten, en in hoe verre van wege den Staat aan die verpligtingen wordt voldaan. 3°. Dat de Regering, de aanspraken van de beide Christelijke geloofsbelijdenissen op evenredig billijke wijze erkennende, bepale, dat het fonds, dat na de vervulling der billijke verpligtingen, aan de Regering nog beschikbaar blijft om er vrij mede te handelen, in het bijzonder de 50,000 th., volgens het regeringsvoorstel eventueel ten laste van den Staat te brengen, jaarlijks zal worden aangewend, ter voorziening in de kerkelijke behoeften der Katholijke niet minder dan in die der Evangelische onderdanen.

— Het werk van Professor Gervinus: Inleiding tot de geschiedenis der XIX eeuw, is van Regeringswege verboden.

— Uit het Nassausche vertrekt den 29sten eene geheele gemeente naar Noord-Amerika; meer andere gemeenten zullen dat voorbeeld volgen.

— De bekende Hoogleeraar in de kruidkunde A. F. Wiegmann, is te Brunswijk in den ouderdom van 81 jaren overleden.

— Uit Barmen wordt gemeld, dat de zeep-, kaarsen- en olie-fabriek van den Heer Rosbach aldaar eene prooi der vlammen is geworden. Vier gebouwen tot die fabriek behoorende, zijn daardoor in de asch gelegd. Behalve het vet zijn er 10,000 vaten olie verbrand. De schade wordt op 1 millioen gl. begroot, terwijl meer dan 1000 menschen daardoor zonder bestaan zijn geraakt.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 20 Maart.

Voor de nieuwe kerk, die in de voorstad Maria-hilf zal worden gebouwd, is nu reeds voor 500,000 fl. ingeschreven.

— Door een ongeluk op den spoorweg van Presburg naar Wemern zijn de machinist en de stoker om het leven gekomen.

— Te Mantua is gisteren een Keizerlijk bevel afgekondigd, bevattende, dat alle aangevangen processen wegens hoog verraad moeten gestaakt worden; alle van hoog verraad beschuldigden zijn dus van regtvervolging vrijgesteld.

RUSLAND.

Het is aan de onvermoeide pogingen van het bestuur der Kaukasische gewesten ten laatste gelukt, voor den handel en het verkeer een nieuwen hoogst belangrijken weg te openen. In December is de snelvlietende en tot dusverre voor onbevaarbaar gehouden Kura, van haren mond in de Kaspische zee stroomopwaarts tot Mengistschu, eenen afstand van 80 geographische mijlen, door eene stoomboot van 60 paardenkracht bevaren; waardoor het der regering mogelijk wordt; van Astrachan uit, een deel der aan gene zijde van den Kaukasus staande troepen van mond- en krijgsbehoeften te voorzien, en het moeijelijke en kostbare transport over het gebergte te vermijden. Voor den handel en de nijverheid wordt hier eene nieuwe markt geopend, die tot hiertoe, om de aan het vervoer verbonden overgroote kosten, niet toegankelijk was. De rijke provincien van Transkaukasie worden thans in onmiddellijk verband gebragt met den Wolga, de hoofdader van den binnenhandel des rijks, hetwelk daardoor in het bezit komt van al de kostbare ruwe voortbrengselen zijner zuidelijke streken, en ze op zijne markten en in zijne fabrieken tot waarde brengen kan. Sedert 2000 jaren, misschien wel sedert den tijd van Herodotus was de groote handelsgemeenschap tusschen Europa en Azie langs de Kura en den Rion gesloten; thans is die nagenoeg voor de helft weder geopend.

— In de maand Mei zal te Moskou eene Tentoonstelling van voorwerpen van Russische nijverheid gehouden worden.

STADS BERIGTEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEYDEN, doen te weten, dat bij de op heden plaats gehad hebbende Uitloting van ééne Obligatie groot *f* 5,000, behoorende tot de Negotiatie groot *f* 45,000, aangegaan ingevolge bekomen magtiging bij Koninklijk besluit van 22 Maart 1850 N°. 65, is uitgetrokken N°. 1, die op den 1sten April aanstaande aflosbaar is gesteld.

En zal deze door plaatsing in de *Leydsche Courant* worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

LEYDEN, 21 Maart 1853. J. C. BUCAILLE, *Weth.*, *L. B.*

De Secretaris v. PUTTKAMMER.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEYDEN,

Gehad hebbende het verzoek van DIRK KOOREMAN, *Timmerman* wonende alhier, om in het Huis staande en gelegen binnen deze Gemeente, op den hoek der Oostdwarsgracht geteekend Wijk V. N°. 514, hem in eigendom toebehoorende, een *Broodbakkersoven* te mogen plaatsen.

Gelet op Z. M. besluit van den 31sten Januarij 1824, rakende vergunningen ter oprigting van sommige Fabrijken en Trafijken;

Brengen bij deze ter kennis van alle daarbij belanghebbenden, dat tot het hooren der Eigenaars en Bewoners van naastbijgelegene en belendende Panden, ten opzigte der Informatiën *de Commodo et Incommodo* door Burgemeester en Wethouders zal worden gevaceerd, op het Raadhuis dezer Gemeente op Donderdag den 24sten Maart aanstaande, des middags ten twaalf ure; zullende de belanghebbenden verpligt zijn, hunne bezwaren tegen opgemeld verzoek op dien tijd in te brengen, terwijl bij verzuim daarvan, zij gehouden zullen worden, zich tegen de inwilliging daarvan niet te hebben verzet.

Burgemeester en Wethouders voorn.,

LEYDEN, 21 Maart 1853. VAN LIMBURG STIRUM.

De Secretaris v. PUTTKAMMER.

HER-IJK.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN DE GEMEENTE LEYDEN, gezien hebbende de Notificatie van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, in dato den 11den Januarij jl., (*Provinciaalblad* N°. 23) betreffende den Herijk der Maten en Gewigten in Zuid-Holland, en gelet op de voordragt van den Arrondissements-IJker alhier, van den 12den dezer maand, geven mitsdeze den Ingezetenen dezer Gemeente hunne verpligting te kennen, tot het doen Herijken van alle de bereids te voren geijkte Lengte- en Inhoudsmaten en Gewigten, benevens de bij de Inhoudsmaten van drooge waren behoorende strijksels, waarmede deze, overeenkomstig Art. 8 van Z. M. besluit van den 21sten December 1822, (*Staatsblad* N°. 54) moeten worden afgestreken. En worden zijlieden ten dien einde opgeroepen, ter bezorging der gemelde Maten en Gewigten, wel schoon

gemaakt en gezuiverd, aan het Lokaal van den IJk, in de *Lange Schoolsteeg.* Zullende daartoe, tegen dadelijke betaling, worden gevaceerd:

Voor Wijk I, op den 11den en 12den April
» » II, » » 13den en 14den April.
» » III, » » 15den, 18den en 19den April.
» » IV, » » 20sten, 21sten, 22sten en 25sten April.
» » V, » » 26sten, 27sten, 28sten, 29sten April en op den 2den Mei.
» » VI, » » 3den, 4den, 6den, 9den, 10den, 11den en 12den Mei.
» » VII, » » 13den, 18den, 19den, 20sten, 23sten, 24sten, en 25sten Mei.
» » VIII, » » 26sten, 27sten, 30sten en 31sten Mei.

Het Buitenwijk op den 1sten en 2den Junij.

met uitzondering echter van de Goud- en Zilversmids-, benevens de Apothekers- of Medicinale Gewigten, voor welker herijking afzonderlijk zitting zal gehouden worden, te weten:

Voor de Goud- en Zilversmids-Gewigten voor
Wijk I, II, III en IV, op den 1sten April,
» V en VI, op den 4den April,
» VII en VIII, op den 5den April,

Voor de Medicinale-Gewigten voor
Wijk I, II, III en IV, op den 6den April,
» V en VI, op den 7den April,
» VII en VIII, op den 8sten April,

telken dage des morgens van 9 tot des namiddags 2 ure.

En waarschuwen Burgemeester en Wethouders voornoemd, allen en een iegelijk wien het aangaat, met herinnering tevens aan Art. 2 van Zr. Ms. Besluit, in dato 30 Maart 1827, (*Staatsbl.* No. 13) om op bovengemelde dagen, (na welke de Arrondissements IJker zich, overeenkomstig Art. 10 der Notificatie van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, in dato 18 Januarij 1822, tot het verrigten van den Herijk naar de Buitengemeenten van zijn Ressort moet begeven, en alzoo buiten de mogelijkheid is, om gereedelijk aan het verlangen der verzuimdhebbenden te voldoen,) zich overeenkomstig hunne verpligting omtrent dezen Herijk stiptelijk te gedragen, ten einde buiten bekeuring te blijven; — zullende er, na den bepaalden termijn, ingevolge dispositie van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, in dato 22 November 1831, geene verlenging van tijd, of zoogenaamde nadagen, gegeven worden.

Wordende aan belanghebbenden in het algemeen bij deze voorts herinnerd de de Notificatie van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, in dato 4 Augustus 1820, volgens welke de ijkpligtigheid zich uitstrekt tot alle handel- en neringdoende lieden, Fabrikeurs en Ambachtslieden, die, in hunnen handel of hun bedrijf, eenige maten of gewigten gebruiken, en de Apothekers of Medicijnbereiders in het bijzonder, aan Art. 3 en 5 van Z. M. Besluit dd. 21 October 1819, (*Staatsbl.* No. 52) bepalende hunne gehoudenheid tot het bezit van een *vol stel* Gewigten, en medeverpligting tot den jaarlijkschen Herijk van hetzelve, alsmede aan het Koninklijk Besluit van den 5den Februarij 1826, No. 153, volgens hetwelk de, bij derzelver eersten IJk gestempelde greingewigten, zonder die eene nadere stempeling te doen ondergaan, jaarlijks door den IJker moeten worden nagezien en onderzocht.

Er wordt wijders, door deze, ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat tot jaarletter, gedurende 1853, voor den IJk der Maten en Gewigten bepaald is de letter 𝔄.

En zal deze door aanplakking en plaatsing in de Leydsche Courant worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voorn.,

LEYDEN, 17 Maart 1853. De Burgemeester, VAN LIMBURG STIRUM,
De Secretaris, v. PUTTKAMMER.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE UTRECHTSCHE HOOGESCHOOL.

Den 21sten Maart de Heer J. J. Rochussen, van Rotterdam, in de Regten, met *Theses.*

ADVERTENTIEN.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 21 Maart.

	Laagst. Koers.	Hoogst. Koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$64\frac{5}{8}$	$64\frac{7}{8}$	$64\frac{11}{16}$
Dito Certificaten . . . 3 »	77	$77\frac{1}{8}$	77
Dito dito . . . 4 »	$95\frac{3}{8}$	$95\frac{5}{8}$	$95\frac{1}{2}$
Amortisatie Syndicaat . . . $3\frac{1}{2}$ »	$94\frac{1}{2}$	$94\frac{5}{8}$	$94\frac{5}{8}$
Handelmaatschappij . . . $4\frac{1}{2}$ »	123	—	—
O. I. Leening . . . 4 »	$95\frac{7}{16}$	—	—
Dito Holl. Spoorweg . . . »	—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg . . $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Haarlemmermeer . . . 5 »	—	—	—
FRANKRIJK, Certif. . . . 3 »	73	—	—
Dito dito . . . 5 »	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816 5 »	$108\frac{3}{8}$	—	—
Dito dito 1828 en 1829 . 5 »	$106\frac{1}{2}$	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833 5 »	97	—	—
Dito 1840 . . . 4 »	$92\frac{1}{8}$	$92\frac{3}{8}$	$92\frac{3}{8}$
Dito bij STIEGLITZ & Co. . . 4 »	$91\frac{7}{8}$	—	—
Dito dito Nieuwe . . . 4 »	—	—	—
Inschrijving in Assign. . . 6 »	—	—	—
Certificaten van dito . . . 6 »	—	—	—
POLEN, Aandeelen 1835 . . fl. 500 »	$162\frac{1}{4}$	—	—
Dito Obligatiën . . . 4 »	$86\frac{1}{4}$	$86\frac{1}{2}$	—
SPANJE, Obligatien . . . à 1 pCt.	$23\frac{3}{4}$	24	$23\frac{7}{8}$
Dito Obligatiën . . . 3 »	$48\frac{1}{2}$	—	—
Dito Binnenl. à 6 m. . . 3 »	$42\frac{1}{4}$	43	$42\frac{13}{16}$
Bewijzen Coupons . . .	$7\frac{3}{4}$	$7\frac{13}{16}$	[illegible]
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll. . 1 »	—	—	—
Dito . . . 4 »	—	—	—
Dito Metall. . . . 5 »	80	$80\frac{1}{8}$	—
Dito Nieuwe . . . 5 »	$92\frac{1}{8}$	$92\frac{1}{2}$	$92\frac{1}{4}$
Dito 1847 . . . $2\frac{1}{2}$ »	$41\frac{1}{2}$	$41\frac{5}{8}$	—
BELGIE, Banc. . . . $2\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD . . $2\frac{1}{2}$ »	$52\frac{1}{4}$	—	—
BRAZILIE, 1824 100 £ . . 5 »	—	—	—
PORTUGAL, te Londen . . . 5 »	$40\frac{3}{8}$	$40\frac{1}{2}$	$40\frac{1}{2}$
Dito dito . . . 4 »	$38\frac{1}{4}$	$38\frac{5}{8}$	$38\frac{5}{8}$
VENEZUELA, . . . $3\frac{1}{2}$ »	—	—	—
MEXICO, . . . 5 »	$25\frac{1}{4}$	$25\frac{1}{2}$	$25\frac{1}{2}$
AMERIKA, Bankactiën . . .	$5\frac{1}{8}$	$5\frac{5}{8}$	$5\frac{7}{16}$

Koers van het Geld: Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt. Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto 2. De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* 9.80 à 90.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.